

Als PvdA en CU meer coöperaties willen, doet het CDA graag mee

MAARTEN NEUTEBOOM,
STAFMEDEWERKER VAN HET
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR
HET CDA

Het CDA kan het plan waar ChristenUnie en PvdA vorige week mee kwamen om het overheidsbestuur coöperatief te maken (Trouw, 24 augustus) goeddeels omarmen. Segers en Samsom stelden voor om burgers meer ruimte en zeggenschap te geven. Het is een boodschap die zo verweven is met het bestaansrecht van de christen-democratie dat je je haast afvraagt waarom CU en PvdA niet even bij de CDA-fractie hebben aangeklopt.

Bijna alle concrete voorstellen in de waardevolle initiatiefnota zijn ook geopperd door het CDA. Vlak voor het zomerreces kwam het wetenschappelijk instituut voor het CDA met een rapport met een vergelijkbare boodschap. Laat de christen-democraten daarom de uitgestoken hand tonen.

Het verheugt me dat de ChristenUnie sinds enige tijd voorstander is van het zogeheten 'uitdaagrecht', waardoor burgers meer zeggenschap krijgen. Ook de PvdA heeft na aanvankelijke aarzelingen de smaak van 'meer samenleving' te pakken. Chapeau voor Segers en Samsom.

Het is intussen wel zaak voor het CDA om het initiatief niet uit handen te geven, in de strijd om meer ruimte voor het nieuwe midden van maatschappelijke vernieuwers.

Dit kan op twee manieren. Ten eerste door - liefst samen met andere partijen - initiatiefwetsvoorstellen in te dienen, bijvoorbeeld voor een maatschappelijke coöperatie. De nota van ChristenUnie en PvdA biedt een goede opening. Met een breed politiek midden dat meer ruimte voor de samenleving wenst, lijkt een meerderheid snel

gevonden. Hetzelfde geldt voor wetgeving die sociaal verantwoord aanbesteden voor overheden beter mogelijk maakt. Lokale maatschappelijke initiatieven krijgen dan een echte kans om mee te dingen naar het uitvoeren van publieke diensten.

Met de verkiezingen in zicht, is het voor alle partijen verleidelijk om ronkende plannen te presenteren, in krachtige soundbites. Zou het niet beter zijn om goede plannen ook om te zetten in wetgevingsinitiatieven? De samenleving heeft daar meer aan en het maakt voor de kiezer zichtbaar welke partijen de daad bij het woord willen voegen. In plaats van verkiezingsretoriek is er behoefte aan verkiezingsdaadkracht. Een hoopvoller antwoord kunnen serieuze partijen niet geven op het gekrakeel ter linker- en rechterzijde van het politieke spectrum.

Een tweede actiepoint is dat het CDA vanuit zijn gedachtegoed de ontwikkeling van 'meer samenleving' scherp moet blijven volgen. De opgave is om op een waardevolle manier de participatiesamenleving in haar gevolgen te doordenken en daarop het beleid af te stemmen. Dit gaat verder dan het streven naar een bescheidener overheid en lagere belastingen.

Een samenleving die meer drijft op maatschappelijk initiatief dan op overheidsingrijpen vraagt om een goede burgerschapsmoraal. De initiatiefnota van CU en PvdA laat deze punten helaas onbesproken.

Met name de sociaal-democraten mogen stappen zetten naar de acceptatie van 'oefenplaatsen van burgerschap', zoals de introductie van vormen van sociale dienstverlening bij bijvoorbeeld werkloosheid.

Het CDA zou op zijn beurt een beweging kunnen maken ernaar te

streven dat gemeentes over meer belastinggeld kunnen beschikken. Gemeenten verdienen gezien hun toegenomen taken en verantwoordelijkheden meer beleidsmatige én financiële armslag. Voorwaarde is wel dat de centrale belastingheffing hierop wordt aangepast.

De komende verkiezingen zullen mede draaien om de gebroken beloften van de VVD. Laten andere partijen er vooral daden tegenover stellen.